

Ο ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΕΠΟΧΗΣ

Ο πολιτισμός.

Το μέτρο της ανάπτυξής του δίνεται α) από τα καλλιτεχνικά και πνευματικά επιτεύγματα και β) από την καθημερινή ζωή στις ελληνικές πόλεις (Ελλάδα και αποικίες)

α) Καλλιτεχνικά και πνευματικά επιτεύγματα:

- Τον 5^ο και 4^ο αιώνα δημιουργούνται έργα απaráμιλλα σε λαμπρότητα καλλιτεχνική και πνευματική, τα οποία χρησιμεύουν ως πρότυπα για τους μεταγενέστερους δημιουργούς.
- Η Αθήνα κρατά τα πρωτεία στην πολιτιστική ανάπτυξη: η ευημερία και η ποιότητα ζωής γίνονται πόλος έλξης για καλλιτέχνες και ανθρώπους του πνεύματος άλλων πόλεων. Ο 5ος αιώνας π. Χ. έχει ταυτιστεί με τη δράση του Περικλή, την οικοδόμηση σπουδαίων μνημείων (Ακρόπολη) και την τέλεση μεγάλων πανηγύρεων και πνευματικών εκδηλώσεων (Παναθήναια, Ελευσίνια μυστήρια, Διονυσιακές γιορτές με θεατρικές παραστάσεις κλπ)

β) Καθημερινή ζωή:

- Η χειρωνακτική εργασία αντιμετωπίζεται με περιφρόνηση
- Κύρια ενασχόληση των πολιτών είναι τα κοινά
- Οι πολίτες διασκεδάζουν σε ιδιωτικά συμπόσια και σε δημόσιες γιορτές και πανηγύρεις (π.χ. με παρακολούθηση θεατρικών παραστάσεων)
- Το πολιτιστικό επίπεδο της εποχής φανερώνεται και από τον κοινωνικό χαρακτήρα των ειδικών τελετών που πλαισιώνουν τη γέννηση, το γάμο και το θάνατο.

Σε ό,τι αφορά στην πνευματική παραγωγή:

- **Φιλοσοφία:** Στο επίκεντρο ο άνθρωπος και τα προβλήματά του. Η ερμηνεία των φαινομένων γίνεται με βάση τη λογική (ορθολογισμός). Αρχικά οι σοφιστές και ο Σωκράτης (5ος αι. π. Χ.) και στη συνέχεια ο Πλάτωνας και ο Αριστοτέλης (4ος αι. π.

X.) επιδίωξαν με τη διδασχή τους να βελτιώσουν τον άνθρωπο και τη ζωή του.

- **Ιστοριογραφία:** Εκπρόσωποι τον 5^ο αι. π. X. ο Ηρόδοτος και ο Θουκυδίδης (θέτει τα θεμέλια της επιστημονικής ιστορικής συγγραφής) και στη συνέχεια (4^ο αι. π. X.) ο Ξενοφών (στα βήματα του Θουκυδίδη).

- **Ποιητική τέχνη:** Η τραγωδία (Αισχύλος, Σοφοκλής, Ευριπίδης) και η κωμωδία (Αριστοφάνης) είναι η μεγάλη προσφορά της Αθήνας της κλασικής εποχής στην ανθρωπότητα.

- **Ρητορικός λόγος:** Καλλιεργείται κυρίως τον 4^ο αιώνα π. X. (Λυσίας, Ισοκράτης, Δημοσθένης) καθώς ανθίζει το δημοκρατικό πολίτευμα και η οργάνωση της δικαιοσύνης προς όφελος του πολίτη.

- **Επιστήμες:** Συστηματοποιούνται οι γνώσεις για τη φύση και τον άνθρωπο. Οι φιλόσοφοι-ειδικοί ερευνητές ασχολούνται με αστρονομία και μαθηματικά, με την πολεοδομία (Ιππόδαμος ο Μιλήσιος) , την ιατρική (Ιπποκράτης ο Κώος, ο οποίος εισάγει την αντίληψη ότι οι ασθένειες έχουν φυσικά αίτια).

Τέχνες: Μεγάλη ανάπτυξη των εικαστικών τεχνών. Αρχιτεκτονική (Ικτίνος, Καλλικράτης, Μνησικλής), πλαστική (Φειδίας και οι μαθητές του Αλκαμένης, Αγοράκριτος, Μύρων, Πολύκλειτος, τον 5^ο αι. π. X. και Πραξιτέλης, Σκόπας και Λύσιππος, τον 4^ο αι. π. X.) , ζωγραφική (Πολύγνωτος, Μίκων, Ζεύξις τον 5^ο αι. π. X. και Πάμφυλος, Απελλής και Πρωτογένης τον 4^ο αι. π. X.), αγγειογραφία.